

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1r-339/23

Judecătoria Edineț (sediul Dondușeni)

Judecător: L.Danilișin

DECIZIE În numele Legii

20 decembrie 2023

mun.Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Avînd în componența sa:

Președintele completului

Ion Talpa

Judecătorii

Svetlana Șleahțișki și Oxana Mironov

a judecat în instanța de recurs, recursul procurorului în Procuratura raionului Dondușeni, Aurel Grigoriev declarat împotriva sentinței Judecătoriai Edineț (sediul Dondușeni) din 28.09.2023, pe cauza penală în privința lui:

Culișanov Iuri *****, născut la *****;

- învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.325 alin.(1) Cod penal.

Termenele de judecare a cauzei:

1. Instanța de fond: 12.10.2022 – 28.09.2023.
2. Instanța de recurs: 08.11.2023 – 20.12.2023.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriai Edineț (sediul Dondușeni) din 28 septembrie 2023, **Culișanov Iuri ******* a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.325 alin. (1) Cod penal al RM și în baza acestei legi, i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani cu amendă în mărime de 2000 u.c. ce constituie 100000 lei, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a aplicat în privința lui Culișanov Iuri ***** prevederile art. 90 Cod penal, și s-a dispus suspendarea condiționată a pedepsei, stabilindu-i un termen de probă de 2(doi) ani de zile.

S-a încasat din contul lui Culișanov Iuri în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 2100 (două mii una sută)lei.

Corpurile delictive - 7 bancnote cu nominalul 200 (două sute) lei BN RM și 6 bancnote cu nominalul 50 (cinzeci) lei BN RM, care au fost transmise pentru păstrare Serviciului Fiscal de Stat prin actul nr.119 din 13 septembrie 2022 (coletul

nr.889) , la întrarea sentinței în vigoare s-a dispus de a fi transmise în beneficiul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că, Culișanov Iuri la data de 17 aprilie 2022, aproximativ pe la ora 15.57 min., conducând automobilul de model "Mercedes E-200", cu n/î *****, deplasându-se pe str. M. Eminescu din or. Dondușeni, a fost stopat de către angajații INSP al IGP a MAI, din motivul deplasării neuniforme a automobilului. În urma verificării, Culișanov Iuri a fost suspectat de conducerea unității de transport în stare de ebrietate sau sub influența altor substanțe interzise, astfel încalcând prevederile pct.14), lit.a) din Regulamentul Circulației Rutiere, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009, în care se menționează că conducătorilor de vehicule le este interzis să conducă automobilul în stare de ebrietate. Totodată, ofițerii de patrulare Tighineanu Grigore și Cușnir Vasile, i-au solicitat lui Culișanov Iuri, actele pentru control.

Astfel, în circumstanțele menționate supra, Culișanov Iuri a comunicat angajaților INSP Tighineanu Grigore și Cușnir Vasile, că dorește să fie eliberat de careva răspundere, promițându-le o sumă de bani pentru a nu fi atras la răspundere, la ce agenții constatatori l-au preîntâmpinat, că pentru acțiunea sa poate fi tras la răspundere penală. În continuare, Culișanov Iuri, acționând cu intenție directă, cunoscând despre caracterul ilegal al acțiunilor sale, urmărind scopul determinării ofițerilor de patrulare al Regimentului Nord C-2 al Plutonului Drochia-Rîșcani-Dondușeni, a INP al IGP al MAI, Tighineanu Grigore și Cușnir Vasile, care au calitatea de persoană publică în virtutea prevederilor art.123 alin.(2) din Codul penal, de a nu-și îndeplini obligațiunile în exercitarea funcției și contrar acesteia și anume, de a nu documenta cazul conform prevederilor legale și de a nu întocmi pe numele său acte de constatare privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(1) din Codul penal, a oferit personal ofițerilor de patrulare mijloace bănești ce nu li se cuvin, în valută națională în sumă de 1700 lei și anume șapte bancnote cu nominalul de 200 lei și șase bancnote cu nominalul de 50 lei, plasându-le lângă frâna de mână a automobilului de serviciu de model „Skoda Rapid” cu numărul de înmatriculare MAI 9579. În rezultat, ofițerii de patrulare Tighineanu Grigore și Cușnir Vasile, acționând în vederea curmării acțiunilor infracționale ale lui Culișanov Iuri, au solicitat intervenția organelor de drept pentru documentarea cazului de corupere activă comis asupra lor.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Culișanov Iuri ***** a comis infracțiunea prevăzută de art.325 alin.(1) din Codul penal, *corupere activă, adică promisiunea și oferirea, personal, unei persoane publice de bunuri ce nu i se cuvin, pentru acesta, pentru a nu îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.*

3. Sentința instanței de fond a fost atacată cu recurs de către procurorul în Procuratura raionului Dondușeni, Aurel Grigoriev împotriva sentinței Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 28.09.2023, solicitînd casarea parțială a sentinței în cauză, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Culișanov Iuri să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.325 alin. (1) Cod penal al RM și în baza acestei legi, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani cu amendă în mărime de 2000 u.c. ce constituie 100000 lei, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Să fie exclus din dispozitivul sentinței prevederile art.90 Cod Penal. În rest dispozițiile sentinței de menținut fără modificări.

În motivarea cerințelor formulate invocând aplicarea incorectă de către instanța de fond a normelor penale, fapt ce vine în contradicție cu recomandările Plenului CSJ expuse în Hotărârea nr.8 din 11.11.2013 „*Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*”, precum și aprecierea superficială de către instanța de fond a pericolului ce-l poartă prin sine infracțiunea imputată, considerînd, că pedeapsa numită nu numai, că este inechitabilă faptei comise, ci nici nu-și va realiza scopul de corectare a celui condamnat întru prevenirea comiterii de către el pe viitor al altor fapte penale.

Astfel, în opinia acuzatorului de stat, la stabilirea pedepsei penale, instanța de fond n-a dat deplină eficiență prevederilor art. 61 Cod penal, care stipulează scopul pedepsei penale, or, conform materialelor cauzei, se constată că, anterior inculpatul a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 16.11.2022 în baza art.264/1 alin.(1) Cod penal – 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Inculpatului i s-a aplicat o pedeapsă non-privativă de libertate, acesta nefăcînd concluziile de rigoare a comis din nou o infracțiune cu intenție, fapt ce denotă neschimbarea comportamentului inculpatului în societate.

La etapa actuală în Republica Moldova luptei cu corupția se acordă o prioritate și atenție deosebită, fapt menționat și în Hotărîrea Parlamentului nr.56/2017 pentru aprobarea Strategiei naționale de integritate și anticorupție pentru anii 2017 – 2020, cu modificările ulterioare.

4. Conform prevederilor art.447 alin.(1, 2) Cod de procedură penală, *(1) Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință.

4.1. Avocatul Cepoi Ina ce apără interesele inculpatului Culișanov Iuri a depus referință la cererea de recurs depusă de procuror, prin intermediul cărei a relatat că, instanța de fond corect a stabilit inculpatului pedeapsă cu aplicarea

prevederilor art.90 Cod penal, constatînd circumstanțe atenuante ale gradului de vinovăție a inculpatului Culișanov Iuri *****, conform prevederilor art. 76 alin. (2) Codul penal - căința sinceră și regretul profund față de cele comise, faptul că are la întreținere 5 copii minori. Consideră că pedeapsa solicitată pentru inculpat este prea aspră.

5. Verificînd argumentele recursului în raport cu materialele cauzei și prevederile legii, Colegiul a ajuns la concluzia că, recursul procurorului urmează a fi admis, casată sentința în cauză în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în această parte, în alt complet de judecată.

Colegiul își întemeiază soluția adoptată în temeiul art.449 alin.(1) pct.2) lit. d) Cod de procedură penală, conform căruia *(1) Judecînd recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parțial sau integral, și ia una din următoarele decizii: d) dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

6. În această ordine de idei, Colegiul ține să menționeze că, prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art.364/1 Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate în corespundere cu alin. (3) a normei indicate de către inculpatul Culișanov Iuri prin cererea depusă personal pînă la începerea cercetării judecătorești pe caz.

Instanța de fond, chestionînd inculpatul Culișanov Iuri în ce privește recunoașterea bazei probante administrate pe caz și a faptelor reținute în rechizitoriu, instanța în corespundere cu art.364/1 alin.(4) CPP, prin încheiere a admis cererea inculpatului pe motiv că, din probele administrate rezultă că, fapta este stabilă, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea sa, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului, efectuînd cercetarea nemijlocită a bazei probante administrate pe caz.

Inculpatul Culișanov Iuri depunînd în instanța de fond declarații consecvente referitor la fapta comisă, a recunoscut pe deplin vinovăția adusă în comiterea infracțiunii imputate.

7. Făcînd o apreciere obiectivă a aspectelor de fapt și de drept ale cauzei prin prisma bazei probante administrate de către organul de urmărire penală, Colegiul ajunge la concluzia privind legalitatea sentinței adoptate în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului Culișanov Iuri în baza art.325 alin.(1) Cod penal, după indicii calificativi: *corupere activă, adică promisiunea și oferirea, personal, unei persoane publice de bunuri ce nu i se cuvin, pentru acesta, pentru a nu îndeplini acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.*

Colegiul penal, analizând recursul acuzatorului de stat, prin care a contestat sentința instanței de fond pe motivul blîndeții pedepsei, a constatat următoarele.

Anterior, conform revendicării 246, Culișanov Iuri a fost condamnat:

1. Prin sentința Judecătorei Dondușeni din 20.03.2002 în baza art.225⁵ alin.(1) Cod penal – amendă în mărime de 25 salarii minime.

2. Prin sentința Judecătorei Bălți din 15.07.2016 în baza art.361 alin.(1) Cod penal – 120 ore muncă neremunerată.

3. Prin sentința Judecătorei Edineț (sediul Dondușeni) din 16.11.2022 în baza art.264/1 alin.(1) Cod penal – 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Colegiul penal consideră, că instanța de fond a emis o pedeapsă prea blîndă în privința inculpatului Culișanov Iuri, hotărârea instanței de fond nefiind coroborată cu circumstanțele reale de drept și de fapt stabilite, atât în cadrul urmăririi penale efectuate pe acest caz, cât și a celor examinate în cadrul ședinței de judecată. Argumentele invocate în recursul procurorului sunt întemeiate.

8. În acest sens, Colegiul penal atestă că dispozițiile art.75 alin.(1) și (2) Cod penal, *stipulează că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.*

În aceeași ordine de idei, se mai remarcă că, criteriile generale de individualizare a pedepsei sunt acele reguli, principii, prevăzute de Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seama la stabilirea felului, duratei ori a quantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia, de aceea persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată.

Conform art.61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzînd anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atît din partea condamnaților, cît și din partea altor persoane.*

Sub aspectul prevederilor legale enunțate, Colegiul penal statuează că pedeapsa este echitabilă când impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

9. Din materialele cauzei penale rezultă că, anterior Culișanov Iuri, a fost supus pedepselor non privative de libertate, însă acesta nu și-a făcut concluzii respective în sensul corectării comportamentului acestuia în societate, astfel la o perioadă scurtă de timp după ce a fost condamnat, acesta a comis din nou o infracțiune cu intenție. Astfel de reținut că prin aplicarea unei pedepse non privative de libertate acestuia i-a fost oferit posibilitatea de a-și corecta comportamentul său. Prin infracțiunile comise se constată că, inculpatul nu a contribuit la corectarea comportamentului său în societate și față de instituțiile de drept ale statului R. Moldova, astfel fără nici o remușcare a conștiinței sale a comis o altă infracțiune intenționată prin ce se constată că pedeapsa aplicată anterior acestuia nu și-a atins scopul reeducării și a schimbării comportamentului acestuia în societate.

Or, infracțiunea în baza art.325 alin. (1) Cod penal prevede următoarele pedepse: *închisoare de pînă la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.*

Astfel, instanța de fond greșit a apreciat, că pe caz sînt suficiente circumstanțe, pentru a aplica în privința inculpatului Culișanov Iuri, o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Din punct de vedere al analizei juridico-penală a infracțiunii de corupere activă, Colegiul penal constată că prin acțiunile sale prejudiciabile inculpatul Culișanov Iuri a adus un prejudiciu relațiilor sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, acțiunea de oferire a mijloacelor bănești persoanelor publice (agenții constatatori), pentru ca să nu îndeplinească o acțiune în exercitarea funcției sale.

10. Cu referire la caz, Colegiul penal constată că în cererea de recurs a procurorului a fost invocat dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei stabilite inculpatului de către prima instanță sub aspectul că instanța de fond nu a ținut cont de gradul sporit de prejudiciabilitate al faptelor săvârșite de către inculpat.

Analizând sentința supusă recursului, Colegiul penal conchide că instanța de fond nu a pătruns pe deplin în esența argumentelor avansate de partea acuzării, motivând superficial soluția emisă, fără a-și argumenta soluția în acest sens.

Astfel, Colegiul penal a stabilit că deși judecarea cauzei a avut loc în procedură simplificată, inculpatul urmând a beneficia de reducerea pedepsei potrivit regulilor stabilite la art.80/1 alin. (1) Cod penal, totuși instanța de fond nu a dat deplină eficiență prevederilor art.61 și 75 Cod penal, stabilind o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

Astfel, Colegiul penal consideră că este necesar de evidențiat că la individualizarea pedepsei, conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei, instanța de judecată trebuie să respecte toate cerințele prevăzute de legea penală ce asigură aplicarea față de inculpat a unei pedepse echitabile, legale și individualizate. Neglijarea unora din aceste criterii, constituie temei pentru casare a hotărârii contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, în prezenta speță și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs invocat de către procuror, ceea ce duce la casarea parțială a sentinței instanței de fond, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare în această parte, în aceeași instanță de fond, în alt complet de judecată, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

11. La rejudecarea cauzei instanța de fond urmează să se conducă de prevederile Legii, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra aspectelor evidențiate în prezenta decizie, să argumenteze clar concluziile sale în hotărârea adoptată, ținând cont de motivele casării sentinței atacate, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală.

În conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.2) lit.d), art.417-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

DECIDE :

Recursul procurorului în Procuratura raionului Dondușeni, Aurel Grigoriev declarat împotriva sentinței Judecătoriei Edineț (sediul Dondușeni) din 28.09.2023, pe cauza penală în privința lui **Culișanov Iuri *******, se admite cu casarea parțială a sentinței în cauză, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare în această parte, în aceeași instanță de fond, în alt complet de judecată.

În rest sentința contestată, se menține.

Decizia este irevocabilă.

Președinte de complet, judecător

Judecătorii